

Tukilinja-säätiön TOIMINTAKERTOMUS

1.1. – 31.12.2023

Sisällys

Tukilinja-säätiö	3
Tukitoiminnan periaatteet	4
Tukitoiminnan keinot	5
Tukitoiminta vuonna 2023	6
Apurahojen saajat	8
Tietotekniset opiskelu-, työ- ja toimintavälineet	10
Opiskelun tukeminen.....	10
Harrastamisen tukeminen.....	11
Työllistymisen tukeminen	12
Yhteisöapurahat	12
Yhteistyönä toteutettu tuki	13
Henkilöstö	15
Lahjoitusvarainhankinnan kehittäminen	16
Hallinto ja toimintaperiaatteet	17
Talous ja varojen hoito.....	17
Varojen hoito	17
Lähipiiritapahtumat.....	18
Riskienhallinta	19
Kuluvan vuoden 2024 näkymät.....	19

Kevään 2023 Startti-stipendihaussa kokemäkeläinen Kova-Väki Jalkapallo ry sai apurahan soveltavan jalkapallon harrastetoiminnan aloitukseen. Apurahalla hankittiin välineistöä ja varusteita.

Tukilinja-säätiö

Tukilinja-säätiön tarkoituksena on vammaisten ja pitkäaikaisesti toimintarajoitteisten henkilöiden yhdenvertaisuuden ja tasavertaisten toimintamahdollisuuksien edistäminen. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö jakaa apurahoja yksityishenkilöille ja yhteisöille. Myönteisiä apurahapäätöksiä tehtiin toimintakaudella 1.1.–31.12.2023 yhteensä 659 686 eurolla.

Salla Fagerström sai vuonna 2023 Tukilinjän myöntämän ja Kynnys ry:n jakaman Vimma-kulttuuripalkinnon true crime -teoksestaan Kymmenen kirveeniskua.

Tukitoiminnan periaatteet

Tukilinja-säätiö on ainoa vammaisalan toimija Suomessa, joka suuntaa tukensa kaikille tuen tarpeessa oleville vammaisille ja pitkäaikaisesti toimintarajoitteisille henkilöille diagnoosista ja iästä riippumatta. Apurahat on tarkoitettu henkilöille, joilla on pitkäaikainen fyysinen tai psyykinen toimintarajoite, joka vaikeuttaa arjessa toimimista. Liikunta- ja aistivamman ohella tällaisen rajoitteen voivat aiheuttaa myös pitkäaikaissairaus, mielenterveysongelma tai neurologinen poikkeavuus.

Yhdenvertaisuuden edistämiseksi apurahat suunnataan ensisijaisesti vähävaraisille, toimintarajoitteisille yksityishenkilöille, jotka asuvat Suomessa pysyvästi. Apurahoja voidaan myöntää myös pienten yhteisöjen toimintaan. Lisäksi säätiö jakaa apurahoja ja tunnustuspalkintoja yhteistyössä muiden vammaisalan toimijoiden kanssa.

Apurahat on tarkoitettu edistämään saajan koulunkäyntiä, opiskelua, työllistymistä ja harrastamista. Niillä voidaan tukea myös muuta itsenäistä ja aktiivista toimintaa, joka edistää osallisuutta yhteiskunnassa.

Apurahoja myönnetään seuraavassa tärkeysjärjestyksessä:

1. Työllistymisen tukeminen.
2. Koulunkäynnin ja opiskelun tukeminen.
3. Harrastamisen ja aktiivisen elämän tukeminen.

Apurahoja ei myönnetä yleisiin elinkustannuksiin, hoitokuluihin, terapiakuluihin ja -välineisiin tai sellaiseen toimintaan tai välineisiin, jotka työnantaja, vakuutuslaitos tai julkisen sektorin toimija on lain mukaan velvollinen hakijalle kustantamaan. Apurahoja ei myönnetä myöskään kuntien tai kaupunkien oman toiminnan tai niiden omistamien laitosten ja yhtiöiden (esimerkiksi asumisyksiköiden) toiminnan kuluihin tai välinehankintoihin.

Tukilinja-säätiön apurahoja ei pääsääntöisesti myönnetä takautuvasti jo syntyneisiin kuluihin tai tehtyihin hankintoihin.

Tukilinja myönsi vuonna 2023 Vuoden Toimija -yhteisöapurahan muun muassa PAUT Nuoret Aktivistit -vaikuttamisryhmälle.

Tukitoiminnan keinot

Säätiö pyrkii myöntämään tukensa siten, että se kohdistuu suoraan toiminnasta aiheutuviin kuluihin tai tarvittavan apuvälineen hankintaan. Siksi suurin osa tuesta toimitetaan perille laskutuslupien muodossa.

Säätiössä työskentelee yhteensä neljä tukitoiminnan työntekijää. Heidän työtehtäviinsä kuuluu hakemus-

ten yksilöllinen käsittely ja tuen perillemenon varmistaminen. Lisäksi he antavat asiantuntevaa neuvontaa tuen hakijoille. Neuvonta liittyy Tukilinja-säätiöltä haettaviin palveluihin ja apuvälineisiin, mutta myös niihin lakisääteisiin palveluihin, tukitoimiin ja apuvälineisiin, joihin asiakkaat ovat oikeutettuja.

Hannele Cantell sai Kunnia-Vimman romaanistaan Sekunnit ennen kaatumista vuonna 2022. Teoksesta tehtiin teatteriesitys vuonna 2023. Kunnia-Vimman saajan valitsee asiantuntijaraati, johon kuuluu myös Tukilinjän edustaja.

Tukitoiminta vuonna 2023

Apurahat myönnetään pääsääntöisesti hakemusten perusteella. Hakemukset ovat jaoteltu seuraavasti niiden tyypillisten hakukohteiden ja hakijatahojen mukaisesti. Apurahojen kuvaukset ja ohjeet niiden hakemiseen löytyvät Tukilinjän nettisivuilta.

1. Henkilökohtaiset apurahat

- Apuraha opiskeluun
- Tietokone opiskelun apuvälineeksi
- Pienyrittäjän apuraha
- Apuraha ammattimaiseen harrastamiseen
- Kilpaurheiluraha
- Harrastusapuraha
- Tietokone aktiiviseen elämään
- Kulkuvälineapuraha

2. Yhteisöapurahat

- Yhteisöapuraha
- Vuoden Toimija -apuraha

3. Yhteistyöapurahat

- Startti-urheilustipendi
- Vammaistutkimusapuraha
- Vimma-kulttuuripalkinto

Tällä toimintakaudella säätiön tukitoiminnan toteuttamisesta vastaava toimielin Tukilinjafoorumi teki 943 myönteistä tukipäätöstä. Siihen sisältyvät myös ne apurahat, joissa päätökset on valmisteltu yhteistyössä toisen vammaisalan yhteisön kanssa. Yksityishenkilöille myönnettiin 904 apuraha ja yhteisöille 39 apuraha. Vuoden 2023 aikana saapui 1 400 apurahahakemusta.

Vuonna 2023 toimintakaudella säätiö myönsi apurahoja yhteensä 659 686 eurolla eli kuukausittain noin 54 973 eurolla. Toimintakaudella maksettiin tukena 572 396 euroa.

Apurahojen määriin mainitaan tarkennuksena peruste siihen, miksi tilikaudella tehtyjen tukipäätösten ja maksettujen tukien summa ei ole sama. Tukena hankittavien apuvälineiden hankintasumma ei usein ole päätöshetkellä tarkasti tiedossa, vaan siitä kirjataan kustannusarvio. Tilinpäätökseen apurahat kirjataan suoritusperusteisesti siten, että ne päätökset, joita ei ole maksettu saman tilikauden aikana, kirjautuvat myöhemmille tilikausille, jolloin ne tulevat maksuun. Osa apurahoista maksetaan osamaksuina pidemmän ajan kuluessa ja niissä voi tapahtua myös muutoksia tuetun toiminnan keskeytyessä tai kustannusten muuttuessa.

Yksityishenkilöille myönnetyn apurahan enimmäissumma oli 4 999 euroa, koska lahjaverotuksen raja on 5 000 euroa. Yhteisöille myönnetyt apurahat voivat olla tätä suurempia. Käytännössä yksityishenkilöille myönnetyt apurahat ovat maksimisummaa pienempiä, koska niihin vaikuttavat sekä yksilölliset tarpeet, tukivarojen rajallisuus, että tukitoiminnan kohdistamisen painopisteet. Painopisteiden kärjessä ovat työllistymisen ja koulutuksen tukeminen. Pääsääntöisesti yksityishenkilöille myönnettyjen apurahojen suuruus vaihtelee 100–1 500 euron välillä, ja keskimääräinen yksittäiselle tuen saajalle myönnetty apuraha on noin 700 euroa. Tuki toimitettiin pääasiallisesti laskutus-

lupana hankintapaikkaan. Vain poikkeustapauksessa tuki on maksettu suoraan tuen saajan tilille, mutta silloin on edellytetty ostokuitin toimittamista.

Myönteisiin apurahapäätöksiin liittyvät päätöisasiakirjat lähetettiin postitse. Muu viestintä, kuten kielteiset päätökset ja hakemusten lisäselvityspyynnöt, pyrittiin lähettämään sähköpostin tai turvapostin välityksellä.

Tärkeä osa tukitoiminnan työntekijöiden ammattitaitoa on palveluverkon tuntemus. Tietotaitoa pidettiin ajan tasalla osallistumalla alan toimijoiden järjestämiin webinaareihin ja verkkokoulutuksiin. Vuonna 2023 koulutuksissa saatiin ajankohtaista tietoa vammaispalvelulainsäädännön uudistuksesta ja sen alati muuttuvasta aikataulusta.

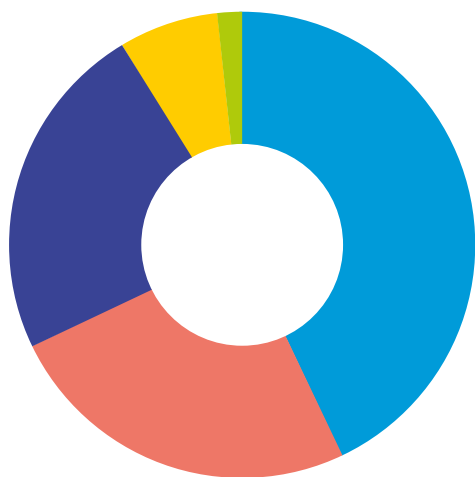
Toimintakauden aikana jatkettiin apurahan hakijoiden neuvontaa heidän lakisääteisistä oikeuksistaan. Hakijoita ohjattiin usein hakemaan heille kuuluvaa tukea hyvinvointialueen vammaispalveluista, Kelasta sekä sairaanhoitopiirien apuvälineyksiköistä. Tukitoiminnan työntekijät antoivat neuvontaa myös sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille, joilta tuli yhteydenottoja asiakkaiden elämäntilanteisiin liittyen.

Keväällä 2023 jätettiin STEA:n avustushakemus apurahatoiminnan saavutettavuuden sekä ohjauksen ja neuvonnan kehittämiseen liittyvään hankkeeseen. Hankkeelle ei valitettavasti saatu rahoitusta. Jatkuva kehittäminen on kuitenkin tärkeä osa Tukilinjan apurahatoimintaa myös jatkossa.

Tukilinja liittyi mukaan lasten ja nuorten harrastus- tukiverkostoon, jossa on mukana myös edustajat SOS-Lapsikylästä, Pelastakaa Lapset ry:stä, Tukikummeilta sekä Hope ry:stä. Verkoston tarkoituksena on tehdä vaikuttamistyötä ja välittää tietoa lasten harrastustoiminnasta ja sen tukimuodoista. Verkostossa Tukilinja-säätiötä edustavat tukitoiminnan koordinaattorit. Tukilinja-säätiön tavoitteena on tavoittaa verkoston kautta entistä paremmin toimintarajoitteiset lapset ja nuoret, jotka tarvitsevat tukea harrastustoimintaansa.

Toimintakauden lopussa haettiin myös mukaan EAPN-fin köyhyysverkoston jäseneksi. Saamme apurahatoimintamme kautta laajasti tietoa eri tavoin toimintarajoitteisten henkilöiden tilanteesta ja toivomme voivamme verkoston ja omien tiedotuskanaviemme kautta tuoda saamamme tieto entistä näkyvämmäksi.

Tukilinjan apurahakohteet 2023

- Harrastus **41 %**
- Koulutus **28 %**
- Aktiivinen elämä **18 %**
- Työllistyminen **11 %**
- Kuntoutus **2 %**

Yllä olevat prosentit ovat euromääräisiä osuuksia tuesta.

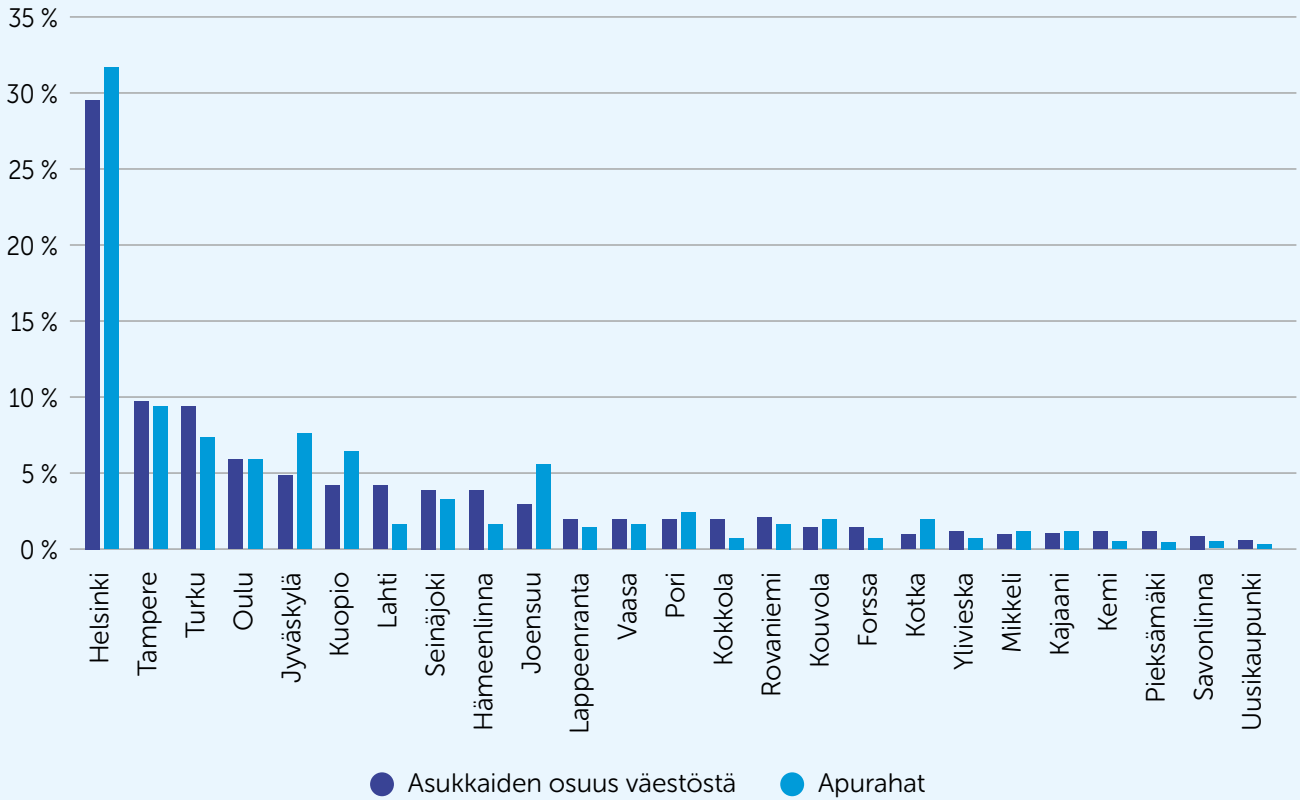
Kalle Salonen sai Tukilijan apurahan kosketinsoittimeen keväällä 2023. Vasemmalla Jukka Gustavson ja oikealla Pekka Gröhn, jotka soittavat samassa yhtyeessä Salosen kanssa.

Apurahojen saajat

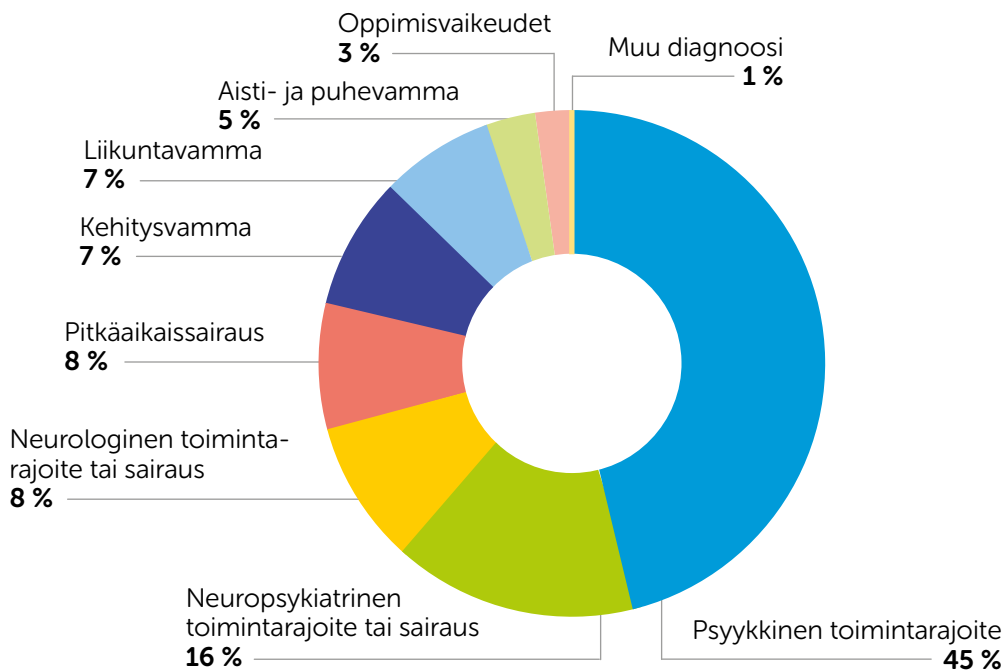
Vuonna 2023 annettu tuki luokiteltiin tilastointia varten esimerkiksi apurahatyypin, toimintarajoitteen, tuen käyttötarkoituksen ja tuen tyyppin mukaan.

Tukea myönnetään hakemusten perusteella ja vuonna 2023 myönnetyt apurahat jakautuvat toimintarajoitteisille ihmisille laajasti ympäri Suomea. Tuen saajien toimintarajoitteita olivat esimerkiksi kehitys-, liikunta-, ja aistivammat, oppimisvaikeudet sekä psyykkiset ja neurologiset sairaudet tai vammat.

Apurahojen jakautuminen alueittain

Apurahan saajan ensisijainen toimintarajoite

Tietotekniset opiskelu-, työ- ja toimintavälineet

Apurahojen yleisin käyttökohde olivat edelleen tietotekniset laitteet ja erityisesti tietokoneet. Myönnettyt välineet jakautuivat asiointiin ja tiedonhakuun käytettäviin perustasoisiin laitteisiin sekä tehokkaampiin laitteisiin, joita tarvittiin opiskeluun ja työntekoon.

Haettujen ja myönnettyjen älypuhelimien määrä on kasvanut. Monet käyttävät älypuhelimia nykyisin tietokoneen asemesta verkkoasiointiin välineenä. Se on myös esimerkiksi näkövammaiselle käyttäjälle tärkeä viestinnän ja itsenäisen liikkumisen väline. Tukilinja myöntääkin apurahoja älypuhelimien hankintaan vain silloin, kun sitä tarvitaan tällaiseen tietokonetta vastaavaan käyttöön.

Vuonna 2023 kaikki Tukilinjaa kautta tehdyt tietokonehankinnat tehtiin laskutusluvalla. Tässä hankintamallissa apurahan saaja valitsee laitteen itse. Yleisimpiä hankintapaikkoja laskutusluvalla olivat esimerkiksi Gigantti ja Verkkokauppa.com.

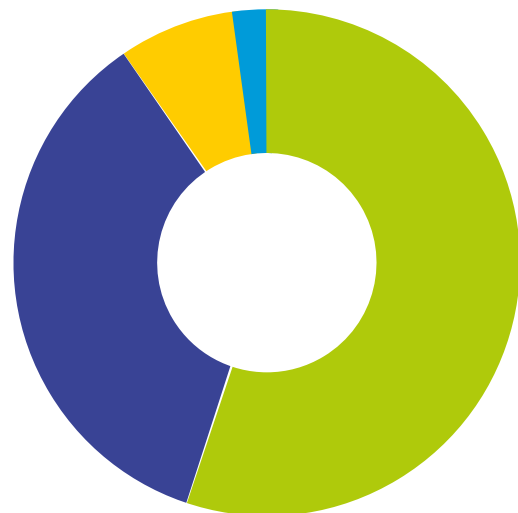

Apurahojen yleisin käyttökohde oli myös vuonna 2023 tietotekniset laitteet. Tämä piirustus syntyi Tukilinjaa apurahalla hankitulla tietokoneella.

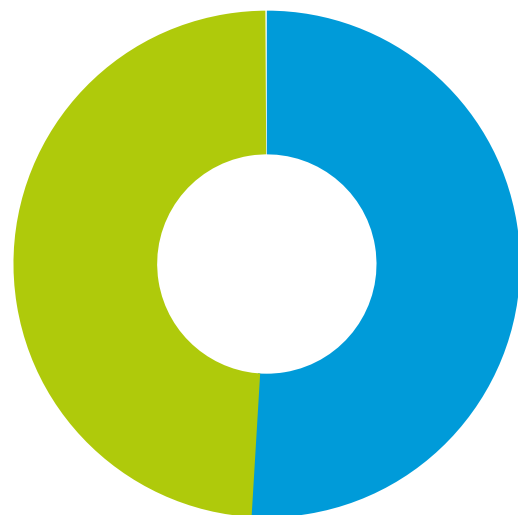
Vuonna 2023 Tukilinjaa myöntämistä apurahoista 25 prosenttia tuki opiskelua. Apurahoilla tuettiin tietoteknisten apuvälineiden hankintojen lisäksi kurssi- ja lukukausimaksuissa sekä tarvikkehankinnoissa.

Apurahan saajien ikä

- 31–65-vuotias **57 %**
- 18–30-vuotias **35 %**
- Alle 18-vuotias **5 %**
- Yli 65-vuotias **3 %**

Apurahojen käyttökohde

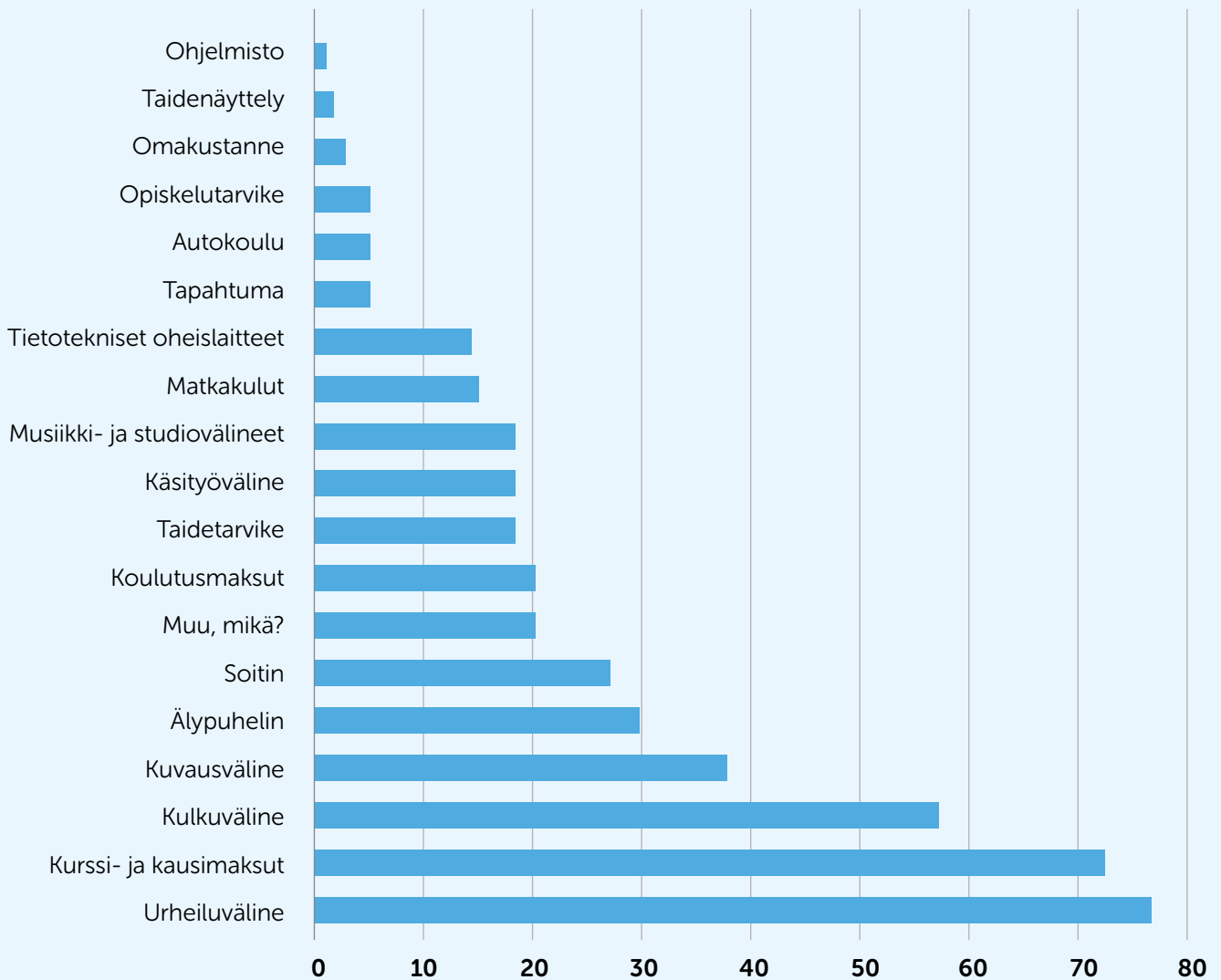

- Tietokone **52 %**
- Muut **48 %**

Opiskelun tukeminen

Opiskelua tuettiin tietoteknisten apuvälineiden lisäksi apurahoilla kurssi- ja lukukausimaksuihin sekä opiskelutarvikkeisiin. Opiskelu saattoi olla joko tutkintoon johtavaa tai lisä- ja täydennyskoulutusta.

Muut käyttökohteet (kpl)

Harrastamisen tukeminen

Harrastustoimintaa tuettiin myöntämällä apurahoja harrastusmaksuihin ja harrastusvälineiden hankintaan. Tuettu harrastustoiminta voi olla niin liikunta- kuin vaikkapa luovaa harrastustoimintaa, kuten musiikkia, kuvataidetta tai käsitöitä. Tuetut vapaa-ajan harrastamisen välinehankinnat edustivat hintatasoltaan hyvää harrastajatasoa. Kun kyseessä oli ns. ammattimainen harrastus (ks. alla Työllistymisen tukeminen) tai kilpaurheilu, tukena voitiin myöntää myös ammattimaiseen toimintaan soveltuvia välineitä.

Vuonna 2023 Tukilinjan apurahoista 43 prosenttia tuki harrastamista. Tukilinja myönsi 2023 apurahan Eveliinalle älypuhelimeen valokuvaamisen ja yhteydenpidon välineeksi.

Työllistymisen tukeminen

Toimintakaudella pyrittiin kohdentamaan Tukilinjan apurahoja erityisesti työllistymisen ja yrittäjyyden tukemiseen. **Pienyrittäjän apuraha** on tarkoitettu sekä päätoimista yrittäjyyttä suunnitteleville henkilöille että henkilöille, jotka jo ansaitsevat yrittäjinä pääasiallisen toimeentulonsa. Pienyrittäjän apurahoja myönnettiin esimerkiksi työvälineisiin, täydennyskoulutukseen ja markkinointikuluihin.

Apuraha ammattimaiseen harrastamiseen on suunnattu henkilöille, jotka pyrkivät saamaan työnomaisesta toiminnasta sivutuloa. Myös nämä tuen saajat työskentelivät usein pien- tai kevytyrittäjinä. Apurahoilla hankittiin usein työvälineitä, kuten tietokoneita, kuvausvälineitä, soittimia sekä käsityö- ja taidetarvikkeita. Apurahalla maksettiin myös lisäkoulutusta.

KUVA: RIITTA SKYTTÄ

Tukilinjan myöntämistä apurahoista seitsemän prosenttia tuki työllistymistä. Tukilinja myönsi vuonna 2023 Sanja Rönnergille, eli Sanalle apurahan ammattimaiseen harrastamiseen.

Yhteisöapurahat

Yhteisöapurahoja myönnettiin menneen toimintavuoden aikana tietotekniisiin laitehankintoihin, koulu- ja nuorisolaisten luokkaretkiin ja potilas- ja vammajärjestöjen virkistysmatkoihin sekä tapahtumiin. Suuri osa apurahan saaneista yhteisöistä olikin vapaa-ajan harrastustoimintaa järjestäviä toimijoita kuten mielenterveyskuntoutujista koostuva jalkapallojoukkue, sekä soveltavaa tanssia järjestävä tanssijärjestö.

PIIRROSKUVA: VAIHO HEINONEN

Tukilinja sponsoroit 1.12.2023 järjestettyä Disability Day Art & Action-verkostofestivaalia.

Suurin yhteisöapuraha (5 000 euroa) myönnettiin tänäkin vuonna **DiDa-verkostofestivaalin** (Disability Day Art & Action) kuluihin. DiDana tunnettu, kansainvälistä vammaisten päivää 3.12. vuosittain juhlistava festivaali tarjoaa asenteita muokkaavaa ohjelmaa ja nostaa esiin vammaisia esiintyjä eri taiteenaloilta.

Festivaali järjestettiin tänä vuonna kahdeksatta kertaa, ja Tukilinja-säätiöllä on vakituinen edustaja tapahtuman ohjausryhmässä. Päätapahatma järjestettiin hybriditapahtumana Helsingin keskuskirjasto Oodissa perjantaina 1.joulukuuta. Paikan päällä Oodissa nähtiin monipuolisesti taidetta eri taiteen aloilta sekä **Vamma-kulttuuripalkinnon** jako. Tänä vuonna Tukilinjan ammattimaiseen harrastamiseen myönnettyille taiteen alalla toimiville apurahan saajille lähetettiin myös uutiskirje DiDa-festivaalin taiteilijahakuun liittyen. Näin tarjottiin apurahan saajille mahdollisuutta saada omaa taidettaan esille sekä työmahdollisuus.

Vuonna 2023 jaettiin lisäksi 10 000 euroa **Vuoden Toimija 2023 -apurahoina** innovatiivisille ja ansiokkaille yhteisöille, joiden toiminnalle on selkeä tarve, mutta ei riittävää rahoitusta. Vuoden Toimija -apurahat jakautuivat seuraavasti:

HELride Collective – ADHD skeittikoulut ja -leirit, 5 000 euroa

Apuraha adhd-oireisille lapsille ja nuorille järjestettävien skeittikoulujen ja -leirien kuluihin. Skeittaus on parhaimmillaan äärimmäisen hyvä laji lapsille ja nuorille, joilla on tarkkaavuuden häiriöitä, kun toiminta on hyvin omaehtoista ja keskittymistä vaativat tilanteet vaihtuvat nopeasti. Skeittaus vahvistaa sinnikkyyttä, itseluottamusta ja tarjoaa lämmihenkesen yhteisön, jotka luovat tärkeän pohjan elämään. HELride Collectiven ADHD skeittikoulun ja -leirien tavoitteena

on, että kaikilla lapsilla olisi mahdollisuus osallistua skeittauksen pariin. Yhdistyksen ADHD skeittikoulus- ja -leireillä on yksi koulutettu ohjaaja kolmea osallistujaa kohden, jotta toiminnassa voidaan varmistaa lasten ja nuorten riittävän lempeä kohtaaminen sekä mahdollistaa aikainen puuttuminen tarvittaessa. Ohjaajaresurssien vuoksi, näiden ryhmien toiminta on kalliimpaa, kuin tavalliset skeittikoulut ja -leirit. Toimintaan osallistuvien vähävaraisten lasten ja nuorten perheillä on myös mahdollisuus saada harrastuksen maksuihin alennusta.

Autismiyhdistys PAUT Nuoret Aktivistit -vaikuttamisryhmä, 3 000 euroa

Apuraha vaikuttajaryhmän nuorten toimintaan osallistumisesta aiheutuviin kuluihin. Ryhmä on syntynyt autismiyhdistyksen nuorten jäsenten tarpeesta vaikuttaa autisikirjoon ja muihin neurovähemmistöihin kuuluvien lasten ja nuorten yhdenvertaisen elämän edistämiseksi. Nuoret Aktivistit -toiminnan tavoitteena on neurovähemmistön yhdenvertaisuus kouluissa, harrastuksissa ja kaikkialla yhteiskunnassa. Toiminta kaventaa myös hyvinvointieroja neurovähemmistön nuorten ja muiden nuorten välillä.

Ryhmä järjestää mm. työpajoja neurovähemmistöön kuuluville nuorille, kokemusasiantuntijaluentoja, mielenilmauksia sekä lisää neurovähemmistötietoisuutta muun muassa omilla somekanavillaan. Toiminnan ohjausryhmässä on mukana kuusi 11–26-vuotiasta nuorta, ja toiminta painottuu tällä hetkellä Uudellemaalle, tarkoituksena on laajentaa toimintaa valtakunnallisesti.

Suomen Vammaisjalkapallo ry, 2 000 euroa

Apuraha ympäri Suomea järjestettävien lasten ja nuorten CP-jalkapallotapahtumien kuluihin. Tavoitteena on erityisesti tytöille ja naisille suunnattujen CP jalkapallotapahtumien järjestämisessä entistä useampien tyttöjen ja naisten innostamiseksi lajin ja harrastamisen pariin. Suomesta puuttuu vielä kokonaan naisten CP-jalkapallomaajoukkue, ja tähtäimessä on löytää uusia harrastajia lajin pariin ja sitä kautta päästä kilpailemaan myös maajoukkueetasolla.

Kevään 2023 Startti-stipendihaussa saamallaan apurahalla Annille hankittiin rytmisessä voimistelussa tarvittavia varusteita.

Yhteistyönä toteutettu tuki

Apurahoja jaettiin yhteistyössä kolmen eri vammaisalan järjestötoimijan kanssa. Näiden apurahojen kohdalla Tukilinja maksoi apurahan ja yhteistyötaho oli mukana asiantuntemuksellaan valitsemassa apurahan saajia.

Startti-urheilustipendit myönnettiin yhteistyössä Suomen Paralympiakomitean kanssa. Stipendejä jaettiin yhteensä 59 kappaletta, yhteensä 28 700 euroa.

Kynnys ry:n kanssa yhteistyössä jaettavan Vamma-kulttuuripalkinnon sai vuonna 2023 kirjailija **Salla Fagerström** teoksestaan *Kymmenen kirveeniskua*. Palkintoon kuului Tukilinnan myöntämä 5 000 euron työskentelyapurahan. Palkintoraadin mukaan, kirjailija on päähenkilönsä tavoin viittomakielinen kuuro ja kuurojen kohtaaman syrjinnän synkkä historia kerrotaan sivuilla kaunistelematta. Vammaisen henkilö näytetään elämänmakuisessa tarinassa kokonaisena ihmisenä pimeine puolineen ja omine mysteereineen.

Kunnia-Vimmat myönnettiin Ylen Kirjolla-sarjalle ja Espoo Cinen Crip Cinélle.

Vammaistutkimuksen seuran VATU:n kanssa yhteistyössä myönnettäviä **vammaistutkimusapurahoja** jaettiin 9 000 eurolla vuonna 2023. Vammaistutkimusapurahat myönnettiin kolmelle tutkijalle:

Ylönen Suvi, Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteen ja psykologian tiedekunta, 4 000 euroa

Tutkimusapuraha kahden kuukauden mittaiseen, päätoimiseen työskentelyyn monografiaväitöskirjan teoriaosan viimeistelyä varten. Tutkimuksessa tarkastellaan hahmotusvaikeuksia sosiaalisena konstruktiona yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen näkökulmasta. Kyseessä on ensimmäinen suomalainen aihetta käsittelevä väitöskirjatutkimus.

Hahmotusvaikeudet voivat joskus rajoittaa ja määrittää elämää jopa näkyviä vammoja enemmän. Esteettömyyden ja saavutettavuuden näkökulmasta niitä ei usein osata huomioida esimerkiksi ympäristössä liikkumisen tai digitaalisen tiedonsaannin kannalta. Tutkimus pyrkii lisäämään tietoa hahmotusvaikeuksien vaikutuksesta arkeen.

Sivunen Ulla, Jyväskylän yliopisto, kasvatustieteiden tohtoriohjelma, 3 500 euroa

Tutkimusapuraha väitöskirjatutkimukseen, jonka kohteena on kieli- ja vammaisvähemmistöön kuuluvien, viittotua kieltä käyttävien kuulovammaisten 13–28-vuotiaiden varhaisnuorten, nuorten ja nuorten aikuisten digitaalinen osallisuus, kielellinen toimijuus arjen eri toimintaympäristöissä ja koulutuksen yhdenvertaisuus nuorten narratiiveissa. Tutkimuksessa kartoitetaan kohderyhmän nuorten teksti- ja mediamaisemaa ja heidän kielellistä toimijuuttaan ja vuorovaikutustaan.

Koivisto Maija, Helsingin yliopisto, sukupuolen, kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimus, 1 500 euroa

Tutkimusapuraha väitöskirjan viimeistelyyn. Väitöskirja käsittelee kuuroihin naisiin pakkosterilisaation- ja abortin muodossa kohdistuneita ihmisoikeusloukkauksia kuvaten niiden laajuutta, niihin liittyviä diskursseja sekä tapahtumista alkanutta totuus- ja sovintoprosessia. Tutkimuksen aineistona ovat Suomen viittomakielisen yhteisön julkaisut vuosilta 1896–1930, Lääkintöhallituksen potilastietokanta sekä Viitotut muistot -hankkeen aineistot.

Aihe on paitsi ajankohtainen myös yhteiskunnallisesti merkittävä, ja tutkimus voi tuottaa uutta tietoa vammais- ja historiatutkimukseen. Siinä huomioidaan myös vammaisuuteen ja sukupuoleen liittyvien asenteiden risteäminen, mikä on Suomessa näkökulmana tuore.

Vuoden 2023 lopulla solmittiin uusia työsuhteita sekä henkilöstön ensiaputaidot saatettiin ajan tasalle EA1-koulutuksen myötä.

Henkilöstö

Tukilinja-säätiössä työskenteli vuonna 2023 seitsemän henkilöä, joista enemmistö osa-aikaisina. Säätiön työntekijät työskentelevät apurahojen, tiedotuksen ja varainhankinnan piiriin kuuluvissa työtehtävissä.

Säätiön tukitoiminnassa työskenteli apurahahakemusten käsittelyssä kolme työntekijää, joista kaksi vastasi yksityishenkilöiden apurahahakemusten käsittelystä. Yhteisö- ja yhteistyöapurahoista vastaava työntekijä on yhteisöjen hakemusten käsittelyn lisäksi vastannut säätiön lahjoitusvarainhankinnan kehittämistä ja toteuttamisesta yhdessä tiimin kanssa. Loppuvuodesta 2023 järjestettiin tehtävänkuvia uudelleen niin, että myös yhteisöapurahahakemusten käsittely siirtyi yksityishenkilöiden hakemuksista vastaavien tukikoordinaattorien tehtäväksi, jolloin varainhankintaan ja yhteistyöapurahojen käsittelyyn järjestyi enemmän aikaa. Säätiön neljäs tukitoiminnan työntekijää, it-koordinaattoria, konsultoitin tarvittaessa tietoteknisistä asiantuntemusta vaativissa kysymyksissä ja hän vastasi hakijoiden neuvonnasta tietoteknisissä asioissa. Lisäksi tukitoiminnan eri tehtäviin osallistui käytännössä koko henkilöstö.

Säätiössä jatkettiin kahdesti vuodessa toteutettavia työhyvinvointikyselyjä, joilla seurataan henkilöstön

työhyvinvoinnin tilan kehittymistä. Henkilöstölle järjestettiin vuoden aikana kaksi TYHY-päivää, joiden sisältöihin henkilöstöllä oli mahdollisuus vaikuttaa. Keväällä tutustuimme virtuaalitodellisuuden mahdollisuuksiin, pikkujouluja vietimme yhdessä ruokailen. Lisäksi osa henkilöstöstä osallistui leikkimieliseen ketjureaktio-kisaan, jonka tarkoituksena oli lisätä työkuntaa ylläpitävää arkiliikuntaa.

Vuoden aikana organisaatiossa on pyritty tehostamaan tiedonkulkua, tämän aiheen noustua esiin työhyvinvointikyselyssä. Toimiva tiedonkulku auttaa tehostamaan työntekoa ja lisää työhyvinvointia. Aiheeseen liittyen henkilöstölle järjestettiin koulutusta ja omia sisäisiä käytäntöjä päivitettiin ja käytiin yhdessä läpi käytäntöjä kehittäen.

Säätiön henkilöstö kehitti osaamistaan kuluvana vuonna osallistumalla oman alansa webinaareihin ja perehtymällä ajankohtaisiin, oman työnkuvan kannalta olennaisiin aineistoihin. Säätiölle valmistui koulutussuunnitelma osaamisen kehittämisen tueksi. Vuoden aikana koko henkilöstö päivitti tietoteknisistä osaamistaan suorittaen 0365-ohjelmistojen koulutusta. Lisäksi henkilöstön ensiaputaidot saatettiin ajantasaalle EA1-koulutuksen myötä.

Lahjoitusvarainhankinnan kehittäminen

Toimintavuoden aikana lahjoitusvarainhankinnan keskiössä oli yritysvarainhankinnan kehittäminen, ja suurin yksittäinen asia olikin Tukilinjan yritysystävä-tuotteen myynnin käynnistäminen osana muuta puhelinmarkkinointia. Yritysystävä-tuotteesta luotiin kaksi eri hintaista tuotepakettia, joiden tarkoituksena on osallistaa eri kokoisia yrityksiä mukaan edistämään sosiaalista vastuuta yhteiskunnassa tukemalla Tukilinjaa ja sitä kautta vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden yhdenvertaisuutta sekä aktiivista osallisuutta yhteiskuntaan. Yritysystävä-tuotepaketteihin kuuluu muun muassa yrityksen nimen tai logon näkyvyys Tukilinjan nettisivuilla sekä Tukilinjan yritysystävän logon vapaa käyttö yrityksen omassa viestinnässä.

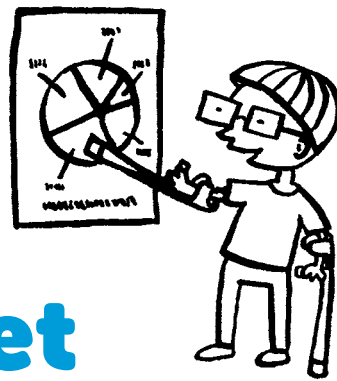
Yritysvarainhankinnan muita muotoja päästiin kokeilemaan yhden yritysystävä-yrityksen järjestettyä hyväntekeväisyyswebinaari, jonka tuotot ohjattiin kokonaisuudessaan Tukilinjalle. Hyväntekeväisyyswebinaarin alussa myös Tukilinjalle oli varattu puheenvuoro, jossa esiteltiin toimintaa yleisesti.

Viestinnän ja markkinoinnin osuus lahjoitusvarainhankinnassa kasvoi vuonna 2023 markkinointikoordinaattorin aloitettua työt vuoden 2022 lopulla. Tukilinjan viestintää kehitettiin esimerkiksi uudistamalla brändin ilmettä somejulkaisujen sekä muun markkinointimateriaalien ulkoasujen yhteensovittamisella. Alkuvuodesta 2023 viestinnän osaksi tuli uutiskirjeet, jotka lähetetään lahjoittajille kuukausittain. Kirjeet on huomattu toimivaksi tavaksi lähestyä kohderyhmiä.

Tukilinja myös osallistui eri tapahtumiin, joissa tavattiin apurahan saajia sekä muita alan toimijoita. Tapahtumat antoivat hyvän mahdollisuuden esitellä Tukilinjan toimintaa henkilökohtaisesti. Loppuvuodesta 2023 olimme mm. Apuvälinemessuilla Tampereella sekä DiDa-verkostofestivaaleilla Helsingissä.

Lisäksi vuonna 2023 tehtiin useita pienempiä muutoksia ja suunnitelmia Tukilinjan viestintään ja markkinointiin. Loppuvuodesta 2023 palkattiin toimituspäällikkö, joka tulee siirtymään Tukilinja-lehden päätoimittajaksi nykyisen pitkäaikaisen päätoimittajan siirtyessä eläkkeelle. Tuleva päätoimittaja sekä markkinointikoordinaattori ovat jatkossa osana lahjoitusvarainhankinnan kehitystä.

Hallinto ja toimintaperiaatteet

Säätiön toiminnassa korostuu sen tavoitteena oleva tukitoiminnan harjoittaminen. Muut toiminnot pyritään pitämään mahdollisimman vähäisinä. Omaisuudenhoidon ja taloushallinnon palvelut ostetaan alan yrityksiltä.

Ennakonpidätyksen alaisia palkkoja maksetaan säätiössä työskenteleville työntekijöille ja kokouspalkkioita hallituksen jäsenille, jotka eivät työskentele säätiössä.

Hallituksen toimintakausi on kolme vuotta ja kuluva toimintakausi alkoi 1.1.2021. Hallitukseen kuuluivat toimintakaudella **Heikki Laukkarinen**, **Ismo Seppä** ja **Iris Tenhunen**. Hallitus kokoontui toimintakauden aikana neljä kertaa. Tukilinjafoorumien kokousten puheenjohtajana toimi Tukilinja-säätiön hallituksen puheenjohtaja Heikki Laukkarinen. Yhteistyö- ja vaikuttamisapurahojen päätöksistä vastasi Tukilinja-säätiön hallitus.

Talous ja varojen hoito

Säätiön toiminnan tuotto oli toimintavuonna 2023 yhteensä 785 401 euroa. Suurimman osan siitä muodostivat yksityishenkilöiden ja yritysten lahjoitukset. Toimintakauden aikana säätiö maksoi apurahoina 572 396 euroa.

Säätiön rahankeräyksen tuotto oli 436 561 euroa. Tuloista laskettaessa rahankeräyksen tuotoista vähennetään ainoastaan välittömästi rahankeräykseen liittyvät kulut, kuten pankki- ja maksunvälityskulut, postituskulut, rahankeräyksen palkkakulut, viranomaiskulut, markkinointikulut ja muiden palvelutarjoajien käyttämisestä aiheutuneet kulut. Rahankeräyksen kuluja kertyi yllä mainituista eristä yhteensä 108 145 euroa. Rahankeräyksen tulos oli 328 416 euroa, eli noin 75 prosenttia keräyksen kokonaistuotosta. Tulos käytetään kuluvalle toimintakaudella lyhentämättömänä säätiön jakamiin apurahiin.

Säätiön suurin yksittäinen kuluerä olivat henkilöstömenot, joista suurin osa koostui tukitoiminnan henkilöstön palkkamenoista. Säätiön palveluksessa oli toi-

mintakauden lopussa yhteensä seitsemän henkilöä, joista osa työskenteli osa-aikaisesti. Palkat ja palkkiot olivat toimintakaudella yhteensä 284 667 euroa.

Henkilöstökulujen jälkeen merkittäviä yksittäisiä kulu-riä olivat ATK- ja ohjelmistokulut, toimitalukulut, ostetut ulkopuoliset palvelut sekä markkinointikulut. Säätiön tilikauden tappio oli 296 199 euroa ja taseen loppusumma oli tilikauden päättyessä 1 146 060 euroa. Toimintakauden poikkeuksellisen suuri tappio johtuu perustajayhdistyksen lahjoitusten kirjanpidossa tapahtuneesta muutoksesta. Toimintakaudella 2023 säätiölle maksetuista 650 000 euron (vrt. 900 000 vuonna 2022) lahjoituksista 365 000 euroa kirjattiin edellisestä toimintakaudesta poiketen kirjanpidossa ennakkomak- suiksi, jotka tuloutuvat vuonna 2024.

Varojen hoito

Säätiön varojen hoidon tavoitteena on tehtyjen sijoitusten suunnitelmallisuus ja tuottavuus pitkällä aikavälillä. Säätiön tavoitteena on kasvattaa sijoitusomaisuutta, jonka tuotolla on tarkoitus kattaa jatkossa säätiön toimintamenoja ja mahdollistaa näin lahjoitusvarojen kohdistaminen tukitoimintaan. Hallitus valvoo yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa sitä, että säätiön varat on sijoitettu suunnitelmallisesti ja eettisesti. Sijoituksissa otetaan huomioon sekä lyhyen aikavälin likviditeetti että pitkän aikavälin rahoitustarpeet.

Säätiön sijoituksissa riskit on kartoitettu yhdessä omaisuudenhoito-yhtiön edustajan kanssa ja niitä on pyritty minimoimaan eri keinoin. Tuotoltaan voimakkaammin vaihtelevia sijoituslajeja on kompensoitu vakaammilla ja turvallisemmilla sijoituslajeilla. Sijoitukset pyritään myös hajauttamaan toimialoittain, maantieteellisesti, ajallisesti ja sijoituslajeittain.

Säätiön sijoitusvarallisuuden markkina-arvo oli vuoden lopussa 995 954 euroa. Sijoitusvarallisuus on allokoitu yhdeksään eri rahastoon.

Lähipiiritapahtumat

Säätiö raportoi toimintakertomuksessaan kaikki lähipiiritapahtumat (suppean lähipiirin kanssa) vuonna 2015 voimaan astuneen uuden säätiölain sekä säätiön hyvän hallintotavan mukaisesti.

Tukilinja-säätiön tavanomaiset lähipiiritoimet:

- Säätiön perustajajhdistys antaa lahjoituksia säätiölle.
- Hallituksen jäsenille maksetaan palkkaa säätiön eteen tehtävästä työstä.
- Tilintarkastajille maksetaan palkkio laskun mukaan.
- Säätiö ostaa toimisto- ja toimitilapalveluita perustajajhdistykseltä.

Säätiö osti toimintavuotena säätiön perustajajhdistykseltä toimistopalveluita toimistohotelliperiaatteella. Ostettujen palvelujen ja käyttöomaisuuden hinnoittelu perustui markkinahintaan. Säätiö ei ole maksanut apurahoja tai antanut lainoja taikka sitoumuksia säätiön lähipiiriin kuuluville. Säätiön hallituksen jäsenille on maksettu palkkaa työskentelynsä säätiön hyväksi.

Yhteenveto säätiön suppeaan lähipiiriin kuuluvien kanssa tehdyistä lähipiiritoimista on kuvattu alla olevassa taulukossa. Säätiöllä ei ole tiedossa muita lähipiiritoimia.

TOIMET TAI TALOUDELLISET EDUT EUROINA	LÄHIPIIRISUHTEN LUONNE				
	1	2	3	4	5
A) Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset		79 681,47 €	161 951,70 €		
B) Sopimukset	70 552,80 €	2 914,00 €			
C) Myönnetty tuki	285 000,00 €	240,00 €			
D) Annetut lainat, vastuut ja vastuusitoumukset					
E) Sanallinen kuvaus toimista ja taloudellisista eduista	A2) Hallituksen kolmelle jäsenelle (jotka työskentelivät säätiössä) maksettu yhteenlaskettu palkkasumma luontaisetuineen. Hallitustyöskentelystä ei maksettu erillistä korvausta, mikäli hallituksen jäsen työskentelee säätiössä. A3) Säätiön johtoryhmään kuuluvien työntekijöiden palkkasumma luontaisetuineen sisältäen ryhmäeläkevakuutuksen. B1) Säätiö maksoi perustajajhdistykselle vuokraa toimistohotelli- sekä myyntipalveluista (mm. lahjoitusmyynti, puhelinpalvelut, s-posti, datasiirto, internet-sivut, toimistotarvikkeet, postitus, toimitilavuokra, kiinteistöhuolto). B2) Tilintarkastajalle maksettu palkkio tilintarkastuksesta sopimuksen mukaan C1) Säätiön perustajan maksama lahjoitus toimintakaudella C2) Säätiön hallituksen jäsenen tekemät lahjoitukset säätiölle.				
LÄHIPIIRISUHTEN LUONNE					
1 Säätiön perustaja ja säätiössä määräysvaltaa käyttävä sekä näiden tai säätiön tytäryhteisö ja -säätiö					
2 Säätiön ja 1 kohdassa tarkoitetun yhteisön ja säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja tämän sijainen, vastuunalainen yhtiömies ja tilintarkastaja					
3 Säätiön asiamies ja muu henkilö, joka osallistuu säätiön johtamiseen. Jos ryhmään 3 kuuluu vain yksi johtaja, kuten asiamies, tämän tiedot voidaan yhdistää kohtaan 2.					
4 1-3 kohdassa tarkoitetun ihmisen perheenjäsen*					
5 1-4 kohdassa tarkoitetun ihmisen tai yhdessä toimivien ihmisten määräysvallassa oleva yhteisö ja säätiö					
*aviopuoliso ja avopuoliso, oma ja puolison lapsi ja tämän puoliso ja jälkeläinen sekä oma ja puolison vanhempi, isovanhempi ja tämän vanhempi					

Riskienhallinta

Osa säätiön palveluista, kuten omaisuudenhoito ja taloushallinnon palvelut, on kustannustehokkuuden saavuttamiseksi ulkoistettu.

Palvelujen laatuun liittyvää riskiä alennetaan valitsemalla palveluntarjoajat huolellisesti sekä harjoittamalla säännöllistä raportointia ja seuranta. Muita riskejä on kartoitettu ja niitä on minimoitu vakuutuksien ja toimintaohjein. Säätiöllä on vastuuvakuutus ja tapaturmavakuutus. Lisäksi säätiöllä on hallituksen vahvistama lähipiiriohje.

Tukitoiminnassa käsiteltävät hakemukset sisältävät tietosuojan kannalta arkaluonteista tietoa, jonka tietoturvalliseen käsittelyyn on kaikissa prosessin vaiheissa kiinnitetty erityistä huomiota.

Taloudellisista riskeistä merkittävimpiä ovat voimakas riippuvuus säätiön perustajayhdistyksen rahoituksesta sekä pienemmässä määrin sijoitustoimintaan liittyvä epävarmuus. Taloudellisia riskejä hallitaan myös hoitamalla säätiön sijoituksia suunnitelmallisesti ja hajauttamalla ne ajallisesti, sijoituslajeittain ja maantieteellisesti.

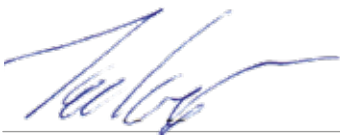
Helsingissä 30.04.2024

Heikki Laukkarinen, pj

Iris Tenhunen

Ismo Seppä

Kuluvan vuoden 2024 näkymät

Talousarviossa varataan noin 715 000 euroa myönnettäväksi apurahoina kuluvalle toimintakaudella.

Toimintakauden tavoitteena on lisätä säätiön vuosituisia tuottoja ja myönnettyjä apurahoja, tehostaa toimintaa sekä parantaa omavaraisuutta. Tavoitteiden toteutuminen vaatii rahankeräyksen kehittämistä ja monipuolistamista sekä tukitoiminnan tietojärjestelmän jatkokehittämistä.